

FIL-QORTI CIVILI PRIM' AWLA

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum 26 ta' Settembru 2024

Rikors numru 45/2023

Western Company Limited (C 19994)

vs.

Spiridione Muscat (K.I. 91854M)

Il-Qorti rat is-segwenti:

A. RIKORS

1. Rat ir-rikors ta' Western Company Limited ipprezentat fit-13 ta' Jannar 2023, permezz ta' liema talbet hekk:

Għaldaqstant, in vista tal-premess umilment jitlob lil din l-Onorabbli qorti sabiex joghġobha:

- i) Tiddikjara u tiddeċiedi li hemm bażi tal-premess jeżistu raġunijiet biżżejjed għal ritrattazzjoni skond il-liġi a tenur tal-artikolu 811(b) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta.
- ii) Tħassar u tannulla s-sentenza tal-Prim Awla tal-Qorti Ċivili tad-29 ta' Settembru 2022 fl-ismijiet 'Western Company Limited vs Spiridione Muscat'.
- iii) Tordna r-ritrattazzjoni tal-kawża fl-ismijiet 'Western Company Limited vs Spiridione Muscat' deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili nhar id-29 ta' Settembru 2022 biex b'hekk l-esponent ikun jista' iħares id-drittijiet tiegħu skont il-liġi.

Bl-ispejjeż kontra is-soċjetà intimata li hija minn issa ingunta għas-subizzjoni.

2. Rat ir-risposta ta' Westrn Company Limited ippreżentata fid-9 ta' Frar 2023, permezz ta' liema għar-raġunijiet premessi opponiet għat-talbiet.
3. Semgħet it-trattazzjoni tas-16 ta' Mejju 2024.
4. Rat ix-xhieda kollha, id-dokumenti u l-atti proċesswali.
5. Rat li fil-verbal tas-16 ta' Mejju 2024, il-kawża tħalliet għas-sentenza.

B. FATTI TAL-KAŻ

6. Il-fatti tal-każ, in suċċint, huma li permezz tas-sentenza tad-29 ta' Settembru 2022 għar-rikors numru 101/2022 fl-ismijiet **Western Company Limited vs. Spiridione Muscat**, il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili diversament ippreseduta, ikkundannat lil Spiridione Muscat iħallas is-somma ta' €127,291.51 lis-soċjeta Western Company Limited. Ir-ritrattand f'dan il-każ, qed isostni li huwa ma kienx notifikat meta ġie ippreżentat il-każ Rikors numru 101/2022.

C. IL-KUNSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI

7. Ir-ritrattand Spiridione Muscat fil-każ in eżami, qed jitlob ritrattazzjoni ai termini tal-artikolu 811(b) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, fir-rigward ta' kawża deċiża fid-29 ta' Settembru 2022 fl-ismijiet 'Western Company Limited vs Spiridione Muscat' (101/2022) peress li jsostni li huwa ma ġiex notifikat bl-atti fil-każ deċiż Western Company Limited vs Spiridione Muscat (101/2022).
8. Minn naħa l-oħra, Western Company Limited preliminarjament sostniet li l-azzjoni odjerna hija perenti bid-dekors ta' tliet xhur skont l-artikolu 818(1) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Di piu, li t-talba tar-ritrattand m'għandhiex tintlaqa' għaliex għandu jittqies fil-liġi li kien notifikat kif imiss skont dak li jiddisponi l-artikolu 187(1) tal-Kapitolu 12.

Ikkunsidrat

9. L-artikolu 811(b) tal-Kapitolu 12 jipprovdi li kawża tista' tiġi ritrattata:

jekk ir-rikors ġuramentat ma ikunx ġie notifikat lill-parti telliefa, basta li din il-parti, għad li ma tkunx ġiet innotifikata, ma tkunx dehret fis-smiġħ tal-kawża.

10. Dwar l-ewwel eċċezzjoni preliminari, skont il-liġi l-azzjoni ittentata mir-ritrattand fil-każ in eżami, trid issir fi żmien tliet xhur minn dakinhar li fih l-attur ikun ġie jaf bis-sentenza li tkun inqatgħet kontrihi fi proċeduri l-oħrajn fejn kien imħarrek. Dan skont l-artikolu 818(1)(b) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta.
11. Jinsab premiss fit-tielet paragrafu tar-rikors promotur, li Spiridione Muscat sar jaf biss bid-deċiżjoni tad-29 ta' Settembru 2022, fil-każ numru 101/2022 FDP b'kumbinazzjoni nhar is-16 ta' Novembru 2022, meta huwa kien qed ifittex sentenza oħra fl-ismijiet premissi mogħtija nhar l-1 ta' Settembru 2020. Għaldaqstant, mis-16 ta' Novembru 2022, sad-data tal-preżentata ta' dan il-każ fit-13 ta' Jannar 2023, ma jidhri li iddekorrew it-tliet xhur.
12. Għaldaqstant, tiċċad l-ewwel eċċezzjoni preliminari f'dan ir-rigward.

Ikkunsidrat

13. Il-proċedura ta' ritrattazzjoni għandha żewġ għanijiet, fl-ewwel lok dik li tħassar għal kollox u mhux biss parzjalment¹ sentenza li tkun saret ġudikat bejn il-partijiet u dan għal xi waħda mir-raġunijiet speċifiċi u tassattivi imsemmija mil-liġi fl-artikolu 811 tal-Kapitolu 12; u fit-tieni lok, dik li terġa' tinstema' l-kawża li s-sentenza tagħha tkun tħassret, u li tingħata sentenza oħra mill-ġdid.²
14. F'dan il-kuntest, huwa relevanti dak ribadit fis-sentenza **Joseph Pace vs Makaw Limited** (187/2001/1) deċiża mill-Prim' Awla Qorti Ċivili fl-20 ta' Frar 2003, fejn ingħad:

Illi b'żieda ma' dak li ingħad iżjed 'il fuq dwar in-natura eċċezzjonali tal-proċedura tar-ritrattazzjoni, irid jingħad ukoll li l-prova tar-raġuni li għaliha parti titlob li kawża tiġi mismugħa mill-ġdid trid issir minn dik l-istess parti u trid issir b'mod li jwassal lill-qorti li tqis li t-talba hija misthoqqa.³

¹ Ara Appell Ċivili **Kontollur tad-Dwana vs. Michael Zammit et** deċiża fil-5 ta' Ġunju 1985.

² Ara Appell Ċivili **Wismayer vs. Wismayer et** (Kollez. Vol.XXIX.i.795)

³ Ara **Aquilina vs. Ciantar** deċiża mill-Qorti tal-Kummerċ fis- 27 ta' April 1992 (Kollez. Vol.LXXVI.iv.666).

15. Din is-sentenza ġiet ikkonfermata mill-Qorti tal-Appell fis-6 ta' April 2006, u l-Qorti tal-Appell fil-każ 187/2001/1 **Joseph Pace vs. Macaw Limited**, irriteriet is-segwenti:

Isegwi li l-prova li trid issir mill-parti li tkun qegħda titlob tali rimedju trid tkun mhux biss ċara, iżda wkoll inekwivoka b'tali mod li ma tħalli ebda dubju f'moħħ il-ġudikant li jkun qiegħed jippresjedi il-qorti li tkun adita tali talba, l-ingustizzja li qed tiġi reklamata ma tistax titranġa jekk mhux bir-rimedju estrem ta' rittrazzjoni.

16. Fil-vertenza in eżami, ir-ritrattand Spiridione Muscat qed isostni li ma ġiex notifikat bil-każ deċiż numru 101/2022 fl-ismijiet 'Western Company Limited vs Spiridione Muscat. L-ilment ta' Spiridione Muscat jikkonċerna l-fatt li ġie notifikat fil-bini tal-qorti, u mhux fl-indirizz tiegħu, għalhekk qed jiċhad kategorikament li n-notifika saret. Il-punt prinċipali ta' kontestazzjoni, li joħroġ anki mit-trattazzjoni huwa, li qed jiġi argumentat li l-qorti mhix il-post fejn kellha ssir in-notifika. Għaldaqstant, Spiridione Muscat qed isostni li ġie imċaħħad mid-dritt tiegħu li jwieġeb f'dak il-każ.

17. Min-naħa l-oħra, fit-trattazzjoni l-avukat difensur tas-soċjetà Western Company Limited issottometta, li n-notifika saret bil-mod kif tirrikjedi l-liġi għaliex huwa ġie notifikat personalment meta kien fil-bini tal-qorti, u fil-fatt ġie innotifikat barra l-awla tal-qorti, meta kien qed jistenna proċeduri oħra. Inltre, ġie sostnut ukoll, li ma kien hemm xejn irregolari dwar dan, u hemm ir-riferta tal-marixxal, u hemm ukoll il-konferma tar-referta bil-ġurament tiegħu. F'dan ir-rigward, fit-trattazzjoni saret referenza għas-sentenza **Tony Vella vs David Pace** 1021/18GM deċiża mill-Qorti tal-Appell fil-15 ta' Frar 2024, fejn ġie deċiż li r-riferta ta' Marixxall huwa dokument uffiċjali, li ifisser, li għandu jingħata fidi lill-uffiċjali ġudizzjarji, f'dak li għandu x'jaqsam ma' twettiq ta' xogħolhom.

18. L-artikolu 187(1) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta jgħid:

In-notifika ssir bil-kunsinna ta' kopja tal-iskrittura lil persuna li lilha l-iskrittura għandha tkun innotifikata, kull fejn dik il-persuna tista tinstab. In-notifika tista' wkoll issir billi dik il-kopja titħalla fil-lok fejn toqgħod jew taħdem, jew fil-post tax-xogħol jew fl-indirizz postali ta' dik il-persuna f'idejn membru tal-familja, jew tad-dar jew f'idejn wieħed fis-servizz ta' dik il-persuna jew f'idejn il-prokuratur tagħha jew persuna awtorizzata minnha biex tirċievi l-posta tagħha. Jekk in-notifika ma ssirx fl-ewwel tentattiv, l-uffiċjal inkarigat min-notifika għandu jagħmel żewġ tentattivi oħra biex jinnotifika l-kopja tal-iskrittura mingħajr ebda awtorizzazzjoni ijiet oħra fil-qorti, u dawn it-tentattivi għandhom isiru f'hinijiet differenti tal-ġurnata bl-aħħar tentattiv ta' notifika

ssir wara l-ħinijiet ġudizzjarji. Kull tentattiv ta' notifika għandu jsir wara li titthallas id-dritt xieraq dovut lir-reġistru. L-uffiċjal inkarigat min-notifika għandu jirreġistra ċertifikat separat ta' notifika fl-atti ġudizzjarji għal kull tentattiv li jkun sar:

19. Illi fil-każ **Alison Grech vs. Karl Joseph Grech** (1354/2002) deċiża mill-Prim' Awla Qorti Ċivili fis-17 ta' Ġunju 2003, saret referenza għall-kawża **Albert Mizzi noe vs. Id-direttur tax-Xogħlijiet** deċiża mill-Prim' Awla fid-19 ta' Frar 1990 (Vol. VLXXIV.iii.451) fejn ġie sostnut li l-artikolu 187(1) tal-Kapitolu 12 għandu jinftehem fis-sens illi jekk il-konsenja tal-kopja tal-att ssir lil waħda mill-persuni indikati mil-liġi, għandu jiġi preżunt għall-finijiet tan-notifika, illi hija waslet għand id-destinatarju.
20. Din il-qorti għalhekk, trid tistħarreġ in-notifika tal-att promotur fil-każ numru 101/2022 saritx fit-termini ta' dak stipulat fil-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. Illi jrid jiġi konklussivament ippruvat jekk in-notifika saritx validament u leġittimament.
21. Għaldaqstant, il-punt li jrid jiġi analizzat f'dan il-każ huwa li jekk dak li qed isostni Spiridione Muscat li ma ġiex notifikat bl-atti tal-każ huwiex ipprovat biżżejjed biex imeri dak imsemmi fir-riferta tal-Marixxal tal-Qorti, fil-każ in kwistjoni. Dan qed jingħad għaliex sakemm riferta ta' uffiċjal tal-qorti ma tidhirx b'mod ċar li hija milquta b'xi żball, għandha titqies li hija xhieda ta' dak li tgħid u li din il-preżunzjoni hija *juris et de jure*.⁴
22. Fl-affidavit tiegħu Spiridione Muscat,⁵ jgħid li ma kienx jaf bil-kawża 101/2022FDP Western Company Limited vs. Spiridione Muscat, deċiża fid-29 ta' Settembru 2022, għaliex isostni li kien minnu, li ġie notifikat b' xi karti l-qorti kien imur dak il-ħin stess għand l-avukat tiegħu. Fl-affidavit tiegħu, jkompli jsostni hi mhux minnu li ġie notifikat fil-qorti, u li kieku stess ġie notifikat hemmhekk il-qorti ma huwiex il-post tax-xogħol tiegħu u ma rċieva ebda dokumenti imkien.
23. Madanakollu, il-Marixxal Carmel Gauci fix-xhieda tiegħu tat-22 ta' Ġunju 2023,⁶ spjega u ikkonferma li fil-31 ta' Mejju 2022, Spiridione Muscat kellu seduta quddiem l-Imħallef li jaħdem miegħu Neville Camilleri, u kienu tawh il-folder bl-avviż tas-smiġ u rikors u

⁴ Ara **Joseph Pace vs. Makaw Limited** deciza mill-Prim Awla Qorti Ċivili fl-20 ta' Frar 2003, diġa supra ċitata.

⁵ Fol 15.

⁶ Fol 34.

innotifika lil Spiridione Muscat dakinhar tal-31 ta' Mejju 2022, u għandu kopja tar-referta li huwa esebiha bħala Dok CG1 fol 36 tal-proċess.

24. Hawnhekk huwa relevanti, dak ribadit fejn każ **Joseph Pace vs. Makaw Limited** imsemmi iżjed il-fuq, iżda din id-darba fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell fejn ingħad:

Għandu jingħad qabel xejn, li għall-fini ta notifika ta' att tal-qorti lill-persuna fiżika huwa assolutament immaterjali u ta' ebda relevanza fejn tkun ir-residenza uffiċjali ta' dak li jkun. I nfatti, notifika ta' att uffiċjali tista' ssir f'idejn il-parti interessata b'kull lok fejn dan tal-volta jkun jinstab, u r-residenza uffiċjali għandha biss relevanza in kwantu l-uffiċjal inkarigat min-notifika jista' jhalli l-att f'idejn membru tal-familja tal-istess persuna li għandha tircievi l-istess att, li mhux il-każ sotto eżami.

25. Fil-każ in eżami, jirriżulta mix-xhieda tal-Marixxal Carmel Gauci, u mid-dokument esebit fol 36, li n-notifika lil Spiridione Muscat, saret fil-bini tal-qorti. Għalhekk, dan id-dokument esebit fol 36, għandu piż qawwi. Ix-xiehda tal-Marixxal Carmel Gauci, li kien inkarigat bin-notifika u esebixxa dokument fol 36, turi li fil-fatt Spiridione Muscat ġie innotifikat dakinhar tal- 31 ta' Mejju 2022, fil-bini tal-qorti. Spiridione Grech ma rnexxilux ixejjen din ix-xiehda u l-preżunzjoni li tali referta toħloq.

26. Għaldaqstant, din il-qorti tqis li it-talba għal ritrattazzjoni ma tistax tiġi akkolta.

Deċide

Għaldaqstant għar-raġunijiet premessi filwaqt li tiċċhad l-ewwel eċċezzjoni preliminari tas-soċjeta Western Company Limited, il-Qorti qegħda tilqa' t-tieni eċċezzjoni tas-socjeta Western Company Limited u konsegwentement tiċċhad it-talbiet tar-ritrattand, bl-ispejjeż kontra tiegħu.

Ft/Aaron M. Bugeja
Imħallef

Christianne Borg
Deputat Registratur